BEEKSE BERGEN



GROEP 5-6
SURVIVAL IN HET WILD

Werkbladen

Groep 5-6 Survival in het Wild

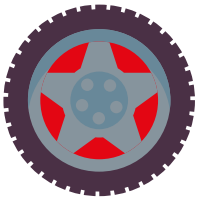
Dit zijn voorbereidende lessen voor een bezoek aan Safaripark Beekse Bergen. Je gaat kijken naar hoe dieren zich hebben aangepast aan hun omgeving om te kunnen overleven. Daarnaast leer je van alles over de regels van de natuur en hoe dieren samen in een gebied leven.

In Beekse Bergen kun je op safari gaan. In de echte natuur draait alles om overleven.
Hoe overleef jij als je op safari gaat? En ben je hier wel een type voor?
Start met het maken van de onderstaande testjes om er achter te komen of je wel geschikt bent om op safari te gaan.

Test 1

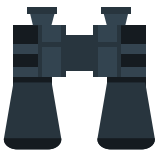
Hieronder staan dingen die je mee moet nemen op expeditie. Er staan ook dingen bij die helemaal niet handig zijn als je op safari gaat.

1. Schrijf onder de plaatjes wat je ziet.
2. Streep de dingen door die je beter thuis kunt laten.




....





....







....

Test 2

Ben jij een type om op safari te gaan?

	Ben ik wel	**Ben ik niet**
1. Als ik een spin zie dan begin ik heel hard te gillen.	(0 punten)	(5 punten)
2. Vies worden vind ik niet erg.	(5 punten)	(0 punten)
3. Ik zie kleine dingen al van een afstand.	(10 punten)	(0 punten)
4. Ik heb veel geduld en lang wachten vind ik niet erg als ik weet waar ik het voor doe.	(10 punten)	(0 punten)
5. Als het heel warm is dan lig ik het liefste in het zwembad.	(0 punten)	(5 punten)
6. Lekker buiten zijn vind ik het fijnste wat er is. Ik hou van de natuur.	(10 punten)	(0 punten)
7. Ik kan goed vroeg opstaan.	(5 punten)	(0 punten)
8. Dieren heb ik altijd al leuk gevonden en ik wil er alles over weten.	(15 punten)	(0 punten)
9. Als ik ergens jeuk heb dan raak ik helemaal in paniek.	(0 punten)	(5 punten)
10. Ik kan goed omgaan met veranderingen en gebruik hiervoor mijn omgeving.	(5 punten)	(0 punten)
11. Ik blijf rustig als er gevaar dreigt.	(10 punten)	(0 punten)
12. Op onbekend terrein gebruik ik al mijn zintuigen.	(5 punten)	(0 punten)
13. Ik ben goed in dingen regelen en kan altijd alles vinden.	(5 punten)	(0 punten)
14. Ik zorg ervoor dat ik mijn eigen afval altijd netjes weggooi in de vuilnisbak en wijs anderen hier op als dat nodig is.	(10 punten)	(0 punten)
15. Meer dan 5 uur offline zijn is echt te veel!	(0 punten)	(5 punten)

Wat voor type ben jij?

0-40 punten: Thuisblijver

Voor jou hoeft een expeditie niet echt. Veel te warm en van vroeg opstaan hou je ook niet echt. Lekker chillen bij het zwembad is meer iets voor jou, net zoals lekker appen met je vrienden. Dieren zijn heel mooi en daarom vind je naar een dierentuin gaan een leuk dagje uit.

40-75 punten: Dagtripper

De natuur en buiten zijn vind je leuk maar wel als het goed georganiseerd is en als je weet waar je aan toe bent. Even offline zijn voor een expeditie is prima, als je daarna maar weer je telefoon kunt checken, onder de douche kunt en de volgende dag kunt uitslapen.

75-110 punten: Ontdekker

Op expeditie gaan is echt iets voor jou. Je houdt van verrassingen, bent niet bang en je bent nieuwsgierig naar dieren en alles in de natuur. Je gebruikt al je zintuigen en zult niet snel in paniek raken. Een keertje op expeditie gaan in de natuur staat echt op je verlanglijstje!

Dieren in hun omgeving

Als je op safari gaat moet je goed kijken naar waar de dieren zitten. Het is handig om veel te weten over de dieren in het gebied. Daar ga je nu van alles over ontdekken.

Wilde dieren hebben kenmerken waardoor ze kunnen overleven in het gebied / biotoop waarin ze leven. Deze kenmerken noem je aanpassingen. Een biotoop is een natuurlijke omgeving met eigen kenmerken waar dieren en planten leven. Op de wereld zijn verschillende soorten biotopen.

Je gaat kijken naar hoe dieren:
1. zijn aangepast aan de biotoop waarin ze leven.
2. zijn aangepast om zich te beschermen tegen roofdieren of zich hebben aangepast om te jagen.
3. zijn aangepast ter bescherming tegen het weer of zijn aangepast om de zon te gebruiken.

Hieronder zie je een aantal biotopen.



Rivieren, meren en kustlijnen



Woestijn



Regenwoud



Savanne



Hooggebergte

1. Dieren in hun biotoop
Op het smartboard zie je vijf biotopen.
Kijk naar de beschrijvingen hieronder van de dieren en hoe zij zich hebben aangepast aan hun omgeving. Sleep op het smartboard de juiste dieren naar de juiste biotoop. Lees het kaartje voor hoe het dier zich heeft aangepast aan de biotoop waarin hij leeft. Extra: Mocht je zelf nog een ander weetje hebben over het dier, deel het dan met de rest van de klas.

Kameel

Heeft brede poten waardoor hij niet wegzakt in het zand.

Heeft lange wimpers en haren in de oren tegen het rondvliegende zand.

Stokstaartje

Maakt met zijn scherpe klauwtjes ondergrondse tunnels als huis.

De ondergrondse tunnels beschermen de stokstaartjes tegen roofdieren.

Rode bosbuffel

Zijn hoorns staan plat naar achter op zijn kop. Zo blijft hij niet in de takken en struiken hangen.

Rode panda

De behaarde voetzolen zorgen ervoor dat hij niet uitglijdt op de gladde takken. De behaarde voetzolen beschermen de voeten tegen de kou op de met sneeuw en ijs bedekte rotsachtige berghellingen.

Amerikaanse zeearend

Spaart zijn krachten door gebruik te maken van de luchtstromingen die opstijgen uit valleien.

Gemsbok

Heeft niet veel water nodig, zweet en hijgt niet. Likt dauw van de bladeren en stenen af. Graaft soms in de grond om water te vinden. Plast heel weinig en de keutels zijn heel droog.

Kroonkraanvogel

Is dol op insecten. Loopt vaak stampvoetend over de savanne.
De opspringende insecten zijn dan een makkelijk te vangen maaltijd.

Nubische giraffe

Eet blaadjes van acaciabomen die veel water bevatten, waardoor ze soms dagen niet hoeven te drinken.

Californische zeeleeuw

Zijn gladde lijf is perfect om mee te zwemmen. De neusgaten gaan automatisch dicht als ze onder water gaan. Kan tot tien minuten onder water blijven.

Nijlkrokodil

In zijn neus en oren zitten klepjes die sluiten als hij onder water duikt.
Er schuift dan ook een doorzichtig vliesje over zijn oog. Zijn sterke, platte staart gebruikt hij als peddel.

2. Bescherming tegen roofdieren of kenmerken om goed te kunnen jagen
Camouflage of schutkleur is een aanpassing van een dier om zo min mogelijk op te vallen. Een dier is goed gecamoufleerd als de kleuren en patronen op zijn huid, vacht of veren lijken op de omgeving waarin hij leeft. Dieren kunnen gecamoufleerd zijn om beschermd te zijn tegen roofdieren. Voor een roofdier is het ook handig als hij gecamoufleerd is zodat hij niet opvalt als hij op jacht gaat.

Opdracht 2: Kies in tweetallen uit onderstaande lijst een dier uit dat jullie interesseert.

Zoek uit:
Optie 1 - Hoe het dier zichzelf beschermt tegen roofdieren.
Optie 2 - Welke kenmerken er voor zorgen dat het dier goed kan jagen.

Presenteer jullie resultaten voor de klas en kijk of jullie antwoord klopt met het antwoord op het smartboard. Je kunt kiezen uit de volgende dieren die je ook kunt vinden bij je bezoek aan Safaripark Beekse Bergen:

Jachtluipaard	**Perzische panter**	**Stokstaartje**
Californische zeeleeuw	**Blauwe gnoe**	**Secretarisvogel**
Amerikaanse zeearend	**Torenvalk**	**Grant zebra**
Struisvogel	**Nijlkrokodil**	**Afrikaanse olifant**
Leeuw	**Nubische giraffe**	**Amoertijger**

3.Dieren & het weer

Dieren beschermen zich tegen het weer. Ze beschermen zich tegen felle zon of juist extreme kou. Sommige dieren gebruiken de zon om hun lichaamstemperatuur te verhogen. Zoek het juiste dier bij de juiste beschrijving.

A. Kan extreem goed tegen de kou. Waar hij leeft kan het -40°c zijn. Heeft een dikke vacht om droog en warm te blijven. De vacht op zijn buik is extra lang voor het lopen door de diepe sneeuw. Gebruikt zijn hoorns om gras en planten te vinden onder de sneeuw.

B. Zweet heel weinig. Heeft bulten met vet als reserve en als isolatie tegen de warme zon. Hij kan in 10 minuten tijd 135 liter drinken. Daardoor kan hij 10 dagen zonder water.

C. Zit vaak in yogahouding in de zon. Op deze manier werken de geurklieren beter waarmee hij zijn territorium kan markeren. Hij gebruikt zijn geur ook om zijn staart mee in te smeren en stinkgevechten te houden.

D. De huid van dit dier scheidt een roze, olieachtige stof uit die als soort zonnebrandcrème werkt.

E. Dit koudbloedige dier past zijn lichaamswarmte aan zijn omgeving aan. Hij ligt vaak aan de oever met zijn bek open om af te koelen.

F. Soms nemen deze dieren een modderbad tegen de parasieten en om zich te beschermen tegen de zon.

Door met zijn grote oren te wapperen kan hij afkoelen.

Jak

Kameel

Afrikaanse olifant

Nijlpaard

Ringstaartmaki

Nijlkrokodil

Eten en gegeten worden

In het dierenrijk draait het om eten en gegeten worden. Voedsel geeft de dieren energie. Er zijn drie soorten eters in de voedselketen. Een voedselketen is de manier waarop we de natuur ordenen: wie eet wie? Degenen die jagen noemen wij roofdieren. Degenen die worden gegeten noemen we de prooi.



1. Carnivoren - vleeseters



2. Herbivoren- planteneters



3. Omnivoren – alleseters

Ik & eten

1a. Wat zijn mensen in principe?
Omcirkel: carnivoren / omnivoren / herbivoren
1b. Ben je vegetariër of veganist en wat maakt dat je daarvoor kiest? Is iemand in jullie klas vegetariër, wat maakt dat die persoon hiervoor kiest?

.....

.....

1c. Wat eet jij het liefst?

.....

.....

2. Voedselketen

Als je in de natuur kijkt naar eten en gegeten worden, dan kun je een voedselketen maken. Bij een voedselketen zet je op een rij welke dieren gegeten worden door andere dieren. De voedselketen begint met planten, of met de kleinste dieren: insecten. Die worden door grotere dieren opgegeten. Die grotere dieren worden weer door nog grotere dieren gegeten. Bovenaan de keten staan de dieren die niet door andere dieren gegeten worden: de toproofdieren zoals de leeuw.





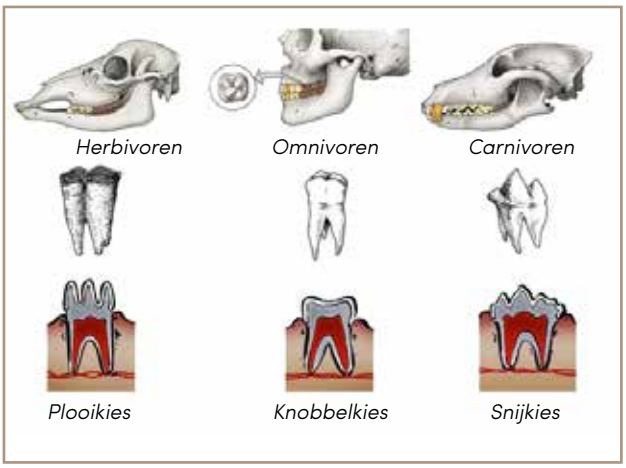


Opdracht: Schuif op het smartboard de dieren in de juiste volgorde. Wie eet wie?

3. Tanden van dieren

Carnivoren, zoals een leeuw en de Afrikaanse wilde hond, hebben puntige snijtanden en hoektanden.
Die gebruiken ze om hun prooi te grijpen, te doden en stukken vlees weg te snijden. De puntige kiezen worden knipkiezen genoemd.

Herbivoren, zoals herten en antilopen, hebben plooikiezen. Dat zijn kiezen met een breed, geribbeld oppervlak die taaie planten kunnen vermalen.
De snijtanden en hoektanden zijn groot en sterk. Helemaal aangepast op het afbijten van planten.



Omnivoren, zoals chimpansees en beren, hebben een gebit dat is aangepast aan het eten van zowel planten als vlees. De voortanden zijn geschikt voor het afhappen van voedsel. De hoektanden scheuren het voedsel af. De kiezen vermalen het voedsel, ze worden knobbelkiezen genoemd.

Opdracht: kijk naar de tanden van onderstaande dieren uit Beekse Bergen en bedenk of het gaat om een carnivoor, omnivoor of herbivoor. Schrijf er ook onder welk het dier jij denkt dat het is.



.....



.....



.....



.....



.....



.....

In Safaripark Beekse Bergen

Hieronder zie je een speciale plattegrond van Beekse Bergen. Jij gaat namelijk op safari in het park. Op deze plattegrond kun je tijdens het bezoek aangeven welke dieren carnivoren, herbivoren en omnivoren zijn. De ranger in de bus of op de boot kan je vertellen welke dieren wel en niet bij elkaar in een verblijf gezet kunnen worden. Daarnaast vertelt hij/zij over eten en gegeten worden in de natuur.



Schrijf op welke carnivoren, herbivoren en omnivoren je tegenkomt in het park.

carnivoren:	**herbivoren:**	**omnivoren:**
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....